

Kérdések és válaszok az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvényhez (a továbbiakban: Tv.)

Általános kérdések

1. A Tv. hatálya, helyesbítő számlák

A 2013. december 31-ét követő és azt megelőző fogyasztást is felölelő elszámolási időszakhoz kötődő rész- és elszámoló számlák tekintetében a Tv. szerinti számlaformátum alkalmazandó. A kizárólag 2013. december 31-ét megelőző fogyasztást tartalmazó számlák tekintetében a Tv. szerinti számlaképeket nem kell alkalmazni, függetlenül a számla keltétől.

A Tv.-ben meghatározott előírásokat a 9. § alapján nem csak a közszolgáltatóknak, de azoknak a vállalkozásoknak is alkalmazniuk kell, amelyek a számlát a közszolgáltatóval kötött szerződés alapján (akár közvetítő szolgáltatóként) kiállítják.

A helyesbítő, illetve érvénytelenítő (stornó) számla kiadására a számviteli törvény előírásainak figyelembevételével kell, hogy sor kerüljön. A Tv. céljaként megfogalmazott érthetőségre tekintettel a számla típusának pontos megnevezésére van szükség, így a „részszámla”, illetve „elszámoló számla” helyén stornó számla, illetve helyesbítő számla megnevezést (is) kell feltüntetni, amennyiben ilyen számla kiállítására kerül sor a jogszabályban meghatározott fogyasztási időszak tekintetében.

A helyesbítő, illetve érvénytelenítő (stornó) számla kiadására a számviteli törvény előírásainak figyelembevételével kell, hogy sor kerüljön. A Tv. céljaként megfogalmazott érthetőségre tekintettel a számla típusának pontos megnevezésére van szükség, így az „x. részszámla”, illetve „elszámoló számla” megnevezést követően a „stornó számla”, illetve „helyesbítő számla” megnevezést is fel kell tüntetni, amennyiben ilyen számla kiállítására kerül sor a jogszabályban meghatározott fogyasztási időszak tekintetében.

2. Betűtípus alkalmazása

A Tv. – a címzés kivételével - a Times New Roman betűtípus alkalmazását írja elő. Amennyiben a felhasználók tájékoztatását hátrányosan nem befolyásolja, a Times New Roman betűtípus keretében Times New Roman CE betűtípus is használható. A csekkre nem tartalmaz kötelező előírást a Tv. A Tv. 8. § (1) bekezdése szerinti követelmények a további oldalakra is irányadók.

3. Keretezés, címzés

A részszámla és az elszámoló számla első oldalán a keret nélküli megjelenés a Tv. szövege alapján kizárólag a címzés vonatkozásában lehetséges, keret kötelező megjelenítése esetében kizárólag fekete keret alkalmazható. A Tv. rendelkezései szerint a jobb oldalon kell szerepelnie a címzésnek. Az egyes számlák számlarészletezőjét a Tv. melléklete szerinti táblázatos (függőleges és vízszintes vonalazású) formában kell szerepeltetni.

4. Egyéb formai követelmények

A számlákon - összhangban a Tv. melléklete szerinti számlaképekkel - a fekete betűszín és - a megjelölt színes mezők kivételével - a fehér alapszín kell használni. A szolgáltatók logója eredeti színben alkalmazható. Mindez összhangban áll a legkisebb költség elvével. Elektronikus számláknál a megjelölt színes mezők esetében a jogszabályban előírt színnek megfelelő sztenderd SAP szín is alkalmazható.

A szolgáltató a rezsibox háttérszínezésénél – szolgáltatási területe szerint – minden esetben a Tv. szövege alapján meghatározott kódszámú színárnyalat alkalmazására köteles az általa kibocsátott számláiban, függetlenül attól, hogy a megadott szín nyomtatásban sötétebb árnyalatú lesz vagy sem.

Az egyes blokkok mérete, elhelyezése csak annyiban változtatható meg, amennyiben nem jár a Tv. mellékleteiben meghatározott elrendezés sérelmével.

A számlakép lehet más, pl. A5 formátumú, ha egyébként a Tv.-ben előírt kötelezettségeknek (adattartalom, elrendezés, betűméret) megfelel.

A Tv. előírásainak betartása mellett alkalmazható bármilyen nyomtató.

5. Egyéb azonosító adatok szerepeltetése

A felhasználó ügyintézéshez szükséges azonosító kódját (pl. vevőkód, felhasználási hely azonosító) „felhasználó azonosító számként” kell feltüntetni a számlák első és harmadik oldalán, ahogyan ezt a Tv. mellékleteinek 4. pontja szerinti „Magyarázat” is tartalmazza. További, az ügyintézéshez szükséges adatok a megfelelő mezőkben vagy a Tv. 8. § (2)-(4) bekezdése alapján a számla első lapjának második oldalán vagy további oldalak hozzáadása révén tüntethetők fel a számlákon.

Az „x sz. eredeti példány”-nál a felhasználó részére megküldött számla esetében az „1. sz. eredeti példány” feltüntetése a helyes. Mivel a Tv. csak a felhasználók részére kiállított számlákkal kapcsolatban ír elő rendelkezéseket, ezért a számlamásolatokra nem terjed ki a hatálya.

A csekket nem tartalmazó számlák esetében a Tv. 8. § (3) bekezdésére tekintettel, a QR kód csekk helyén történő szerepeltetésére abban az esetben van lehetőség, amennyiben a QR kód a számla kiállításával és befizetésével kapcsolatos információkat tartalmaz. Figyelemmel azonban arra, hogy a Tv. kötelező jelleggel írja elő ezen adatok feltüntetését, és a QR kód alkalmazása önmagában ennek nem tesz eleget, így amellett egyéb, a kiállításhoz és befizetéshez szükséges információ is feltüntetésre kell, hogy kerüljön a fogyasztók megfelelő tájékoztatásához szükséges mértékben. Csekket tartalmazó számla esetében a QR kód feltüntetésére a Tv. 8. § (2)-(4) bekezdése alapján csak a számla első lapjának második oldalán vagy további oldalak hozzáadása révén van lehetőség.

6. „Rezsibox”

Részszámlánál az aktuális elszámolt időszak, elszámoló számlánál az elszámolási időszak teljes megtakarításának szerepelnie kell. Az „(Ezen összegek az Ön számlájából előzetesen levonásra kerültek.)” szöveg nem hagyható el, az kötelező tartalmi elem.

7. A számla második oldalának adattartalma

A Tv. 8. § (2) bekezdése alapján – csekket tartalmazó számla esetében - a számla első lapjának második oldalán közérdekű információ feltüntethető (számlainformáció azonban nem). Ezen információk körébe a marketing jellegű üzenetek beletartozhatnak, amennyiben azok közérdekűnek tekinthetők.

A Tv. 10. §-a szerint a szolgáltató köteles a számlán alkalmazott, a felhasználók számára nehezen érthető szakkifejezések magyarázatát rendszeresen, legalább évente egyszer a számlához *csatoltan* megadni. A szakkifejezéseknek a számla első lapjának második oldalára való elhelyezése erre tekintettel nem lehetséges.

Csekket nem tartalmazó számla esetében a számlarészletező oldal folytatódik a második oldalon.

8. Egyes adatok:

A Tv. 8. § (1) bekezdése alapján az 1–12. melléletekben meghatározott adatokat a szolgáltató az ott meghatározott elrendezésben, Times New Roman betűtípussal köteles feltüntetni. Erre tekintettel a jelen jogszabályi környezet nem teszi lehetővé az egyes számlaképeken alkalmazott tételek elnevezésének módosítását.

- A számla sorszáma, kelte: a számla sorszámának és keltének feltüntetésére a részszámla és az elszámoló számla harmadik oldalán kerülhet sor a „Számla sorszáma” és „Számla kelte” mezőben.
- A számviteli szabályok szerinti kötelező elemek meghatározott helyen való feltüntetése – figyelemmel a Tv. 8. §-ában foglalt, valamint az egységes, érthető és átlátható számlaképre vonatkozó követelményére – nem eredményezi a Tv. megsértését. A törvény céljaként megfogalmazott átláthatósági és érthetőségi követelményekre tekintettel, az 1. oldalon nem, de a további oldalakon a logikailag megfelelő helyen feltüntethetők a számviteli szabályokban előírt adatok, így például az SZJ szám a számlarészletezőben a tétel megnevezése mellett, a megfelelő sorban.
- Kerekítés: e sor tartalma a számla nettó végösszegére számított ÁFA és a fő soronként számított ÁFA összegek kerekítéséből esetlegesen adódó eltérést jeleníti meg.
- ÁFA összesítő: tartalmát jogszabály határozza meg (az „ÁFA összesítő (Ft)” adattartalma megfelel a jelenleg hatályos, a villamos energia és a földgáz egyetemes szolgáltató által alkalmazható számlaképről szóló 4/2013. (II. 4.) NFM rendelet alapján alkalmazott összesített „Számla Áfa összesítője (Ft)” tételnek).
- „Egyéb” sor: ebben a sorban azok a tételek szerepeltethetők, amelyek az aktuális számla fizetendő összegét befolyásolják (tehát pl. a korábban kiszámlázott hátralék, kamat nem, csak az aktuális). Ilyen lehet például a lakásfenntartási támogatás.
- A számla végösszege: a „bruttó számlaérték” a rezsicsökkentéssel érintett tételek bruttó összegét jelenti, amely kiegészülhet az „egyéb” sorban feltüntetett tételekkel, melyek összegeként a bruttó, fogyasztó által ténylegesen fizetendő számlaösszeget kell feltüntetni.
- A fizetendő összeg: tartalmaznia kell a „bruttó számlaérték” és az egyéb sorokban szereplő tételek összegét, valamint meg kell egyeznie a csekken szereplő összeggel.
- Folyószámla-egyenleg: „A nyilvántartás szerinti folyószámla-egyenlege a számla kibocsátásakor” mező esetében az aktuális számla kibocsátását követően nyilvántartott folyószámla-egyenleget kell feltüntetni. Ha egy felhasználási hely szerepel, akkor annak egyenlegét, ha több, akkor az összes érintett felhasználási hely egyenlegét összevontan (az egyenleg egyes felhasználási helyenként részletezhető).
- Teljesítés kelte: megítélésünk szerint sem az Áfa törvény 58. §-ból, sem a 169. §-ból (számla kötelező tartalmi elemei) nem vezethető le, hogy a teljesítés kelte folyamatosan teljesített közszolgáltatás esetén nem értelmezhető. Jelenleg a szintén

folyamatosan teljesített villamos energia közszolgáltatásról szóló számlákon is szerepel a teljesítés kelte.

- Felhasználó adószáma: amennyiben a felhasználónak nincs adószáma (pl.: természetes személy adóazonosító jellel), úgy ezt a rovatot nem szükséges kitölteni
- Szerződéses folyószámla szám: amennyiben a szolgáltató a felhasználó által befizetett összegeket egy kvázi „folyószámlán” tartja számon a saját rendszerében, akkor ennek a folyószámlának a számát kell feltüntetni. Ilyen hiányában ezt a rovatot nem szükséges kitölteni.
- Nyomdai azonosító, a nyomdai nyomtatást vezérlő adat: ezen adat a Számlakép tv. 8. § (2)-(4) bekezdés alapján a számla első lapjának második oldalán vagy további oldalak hozzáadása révén a számlákon értelemszerűen feltüntetendő.
- A következő leolvasás időpontját a részszámla és az elszámoló számla „Tájékoztató adatok” megfelelő mezőjében kell feltüntetni, továbbá, ha a részszámla a felhasználó havonként történő közlése alapján kerül kiállításra, a számla harmadik oldalán a tájékoztató adatok között a következő leolvasás várható időpontjával együtt a következő diktálási időszakot is fel kell tüntetni (lásd: a Számlakép tv. szerinti egyes számlaképek 4. pontja szerinti „Magyarozatát”).
- EFM mérő esetén a feltöltő kód és az STS kód (és opcionálisan a Lapker nyugta szám), a QR kód feltüntetése: ezen adatok a Számlakép tv. 8. § (2)-(4) bekezdése alapján a számla első lapjának második oldalán vagy további oldalak hozzáadása révén a számlákon értelemszerűen feltüntetendők. A QR kódnál az 5. pontban foglaltak továbbá értelemszerűen irányadók.
- További adatok:

A számlarészletező egyes oszlopainak feltüntetése minden esetben kötelező, akkor is, ha a számlázási eljárás során adott oszlop tartalma nem értelmezhető. A számlarészletező sorainak alsorokra bontására lehetőség van, ugyanakkor az alsorok Tv. szerinti sorrendjének módosítása nem megengedett. A számlakép adattartalmát más adatsorokkal bővíteni további oldalak hozzáadása révén lehetséges a Tv. 8. § (4) bekezdése alapján.

A Tv. 8. § (4) bekezdése szerint a számlakép adattartalmát lehetséges más adatsorokkal bővíteni további oldalak hozzáadása révén. Ezen rendelkezéstől függetlenül, ugyanezen bekezdés a sormagasság és az oszlopszélesség tekintetében (tehát nem az adattartalom tekintetében) kimondja, hogy a Tv. mellékleteiben alkalmazott sormagasságtól és oszlopmagasságtól el lehet térni, azonban az eltérés nem eredményezheti a számlakép elrendezésének sérelmét. A számlarészletezőben szereplő sorok és oszlopok kitöltéséhez szükséges mértékben változtatható azok mérete az elrendezés sérelme nélkül. További, a tételekhez nem tartozó adatokat azonban további oldalak hozzáadásával lehet szerepeltetni.

Figyelemmel arra, hogy a fogyasztók megfelelő tájékoztatásához szükséges, feltüntetendő adatok köre az egyes nem csekkes fizetési módokként eltérő, így a törvény ezeket taxatívénem sorolja fel. Az egyes esetekben a szolgáltatónak kell értelemszerűen tudnia és meghatároznia, hogy az adott befizetés kapcsán melyek azok az információk, melyek a fogyasztók megfelelő tájékoztatásához szükségesek és nincsenek feltüntetve a számla egyéb részein.

9. A sorok kitöltése

Az egyes tételek szerinti sorok (azaz maga a tétel) feltüntetése – ahogyan az az egyes számlákhoz tartozó „Magyarázat” megfelelő pontjában is szerepel - kizárólag akkor szükséges, ha az adott tételhez érték tartozik. Amennyiben az adott számlában nem szerepel egy adott tétel, és így a Számlakép tv. alapján annak feltüntetése nem kötelező, vagy az nem értelmezhető, akkor a csillaggal jelölt megjegyzést sem szükséges feltüntetni.

10. Több felhasználási hely szerepeltetése

Több felhasználási hely szerepeltetésére elkülönített módon, az adatok értelemszerű ismétlésével a Tv. lehetőséget ad, ugyanakkor - amennyiben ezáltal a Tv. követelményei nem tarthatók be (pl. a számlarészletező rész nem lesz áttekinthető) -, úgy az egyes felhasználási helyek tekintetében külön számla kibocsátása szükséges. A számlakép törvény célja az egyszerű és érthető számla. Több felhasználási hely esetén is indokolt a külön csekk, hogy a fogyasztó eldönthesse a befizetés ütemét. A folyószámla-egyenleg feltüntetése: ha egy felhasználási hely szerepel, akkor annak egyenlegét, ha több, akkor az összes érintett felhasználási hely egyenlegét összevontan szükséges megadni (az egyenleg egyes felhasználási helyenként részletezhető).

Az átláthatóság és az egyértelműség követelményét éppen az nem segíti elő, ha a felhasználó egy számlában kapna egyszerre elszámoló és részszámlát különböző felhasználási helyek tekintetében, hiszen ez a két számlatípus jelentősen eltér egymástól.

11. Több, különböző szolgáltatást végző szolgáltató (pl. hulladék és kéményseprés) számlázása

A Tv. az 1. §-ban felsorolt egyes szolgáltatások tekintetében határozza meg a szolgáltató által a felhasználók részére kibocsátott, szolgáltatási díjat tartalmazó számla számlaképére vonatkozó tartalmi és formai követelményeket. Figyelembe véve, hogy a Tv. 1–12. mellékletei önálló számla mintákat határoznak meg valamennyi szolgáltatásra nézve – a törvény 4. §-ában említett kivétellel – az attól való eltérésre, így összevont számlák kiállítására nincs mód. Mindezek alapján, minden egyes szolgáltatás tekintetében külön, a törvény vonatkozó mellékletében meghatározott számlaképnek megfelelő számla kibocsátása szükséges.